

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 30.—
za en mesec 2-50
za Nemčijo celoletno . . . 34.—
za ostalo inozemstvo . . . 40.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-30
v upravi prejemal mračno . . 2.—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
Enostolpna petstvesta (72 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)

za enkrat po 30 v
za dva in večkrat . . . 25.
pri večjih naročilih primorica
popust po dogovoru.

== Poslano: ==
Enostolpna petstvesta po 60 v

lahja vsak dan izvzeti ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.787, ograde 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Misterij Rusije.

Rusija je v viharju. Neprodorna tema nejasnosti pokriva sedaj še dogodke. Imenujejo se imena Lenin zmagovalca, a na drugi strani pa poudarjajo: Kerenski je obvladal položaj. Istočasno in v zvezi s Kerenskijem se imenujejo imena Kornilov, Kaledin. A nedavno še so bili Kerenski ter Kornilov-Kaledin smrtni sovražniki. Znan je Nietzschev izrek: »Umwertung aller Werte«. Vse se spreminja danes v Rusiji in sicer naglo, kar čez noč. Iz tega vidika moramo presojati ves položaj.

Treba je računati tudi z dejstvom, da bo Kerenski res podlezel. S Kerenskijem bi izginila iz pozorišča Rusije politična osebnost, ki stremi po skupnem sodelovanju vseh državljanov, vseh razredov, vseh interesov, ki prisegajo na prapor revolucije. Človek ima vtis, da ni prišel na Ruskem še čas za zmerne in trezne elemente kot Miljukov, Gučkov, Lvov in tudi za Kerenskoga ne, ki naj pripravlja tem osebnostim pot. Toda preko najskečajnejših elementov od carja Nikolaja II. ter sistema Ochrane in birokratizma do Bakuninovi učencev boljševikov in Lenina ter židovskih generalov, bo morala priti Rusija v red, miren tok. Tudi revolucija mora računati z načelom evolucije — razvoja.

Kerenski je mož velikega duha. Uvidel je, da je povzročila revolucija splošno brezvladje in v vseh govorih, najsi bo na velikem zborovanju v Moskvi, v predparlamentu ali v vojaškem in delavskem svetu, povsod je poudarjal, da je treba rešiti domovino anarhije, vzbuditi v širših masah zaupanje v vladno in ohraniti zunanji ugled države.

Če je Lenin res zmagal, je uvedena diktatura proletariata, se je pričela igra nevarnih poskusov, ki se lahko končajo s popolnim razsulo Rusije. Tok Lenina in boljševikov mora kmalu izginiti iz površja. Ali v treh dneh, ali v treh tednih, ali treh mesecih — vseeno. Čim prej, tem boljše za notranjo preureditev Rusije.

Duh boljševikov je zbežal armado. Vrgli so med njo geslo: takojšni mir. In kateri vojak si ne želi miru, si ne želi zapustiti območja topov, pušk ter se zopet sestati s svojimi dragimi. Zato je bila Leninova protirevolucija v armadi hipno popularna. Kako dolgo, to je pa drugo vprašanje.

Toda še v drugem znamenju vihra boj v Rusiji. Še pet dni pred Leninovo protirevolucijo je poudarjal Kerenski: »Čim bližje je sklicanje ustavodajne skupščine, tem bolj se bodo trudili pristaši skrajne levice — Lenin in boljševiki — ter pristaši najskrajnejše desnice — absolutistični monarhisti, da preprečijo to sklicanje.« Oboji namreč so uvidevali jasno, da pomeni sklicanje ustavodajne skupščine smrt njihovega stremljenja. »Raje umrem, kakor da se podvržem volji Lenina,« tako je zaključil Kerenski svoja izvajanja. Eno napako sta napravila Kerenski in njegova vlada, preveč popustljiva sta bila nasproti boljševikom, sile nista hotela rabiti, upala sta, da se bo vsa zadeva mirnim potom rešila.

Mogoče je v Rusiji ta vihar zadnji. Misterij Rusije se bo razkril in razvil. Možje kot Miljukov, Kerenski, Gučkov in Kornilov, ki so na tako spreten in srečen način vrgli carizem, bodo znali rešiti tudi to zagato.

Lenin in boljševiki pa niso možje, ki bi Rusiji kazali pot.

× × ×

Zmeda čimdalje večja. — Pet vlad.

Iz Stockholma poročajo dne 14. novembra: Od včeraj je brzjavna zveza med Finsko in Rusijo prekinjena. Avtentičnih poročil ni. Toliko pa je gotovo, da se je državljanska vojska razširila po celi državi in da je pet vlad. Poročila v listih si docela nasprotujejo; dočim javljajo nekatera, da je Kerenski zmagal, pa vedo povedati druga, da je bil popolnoma poražen.

Tako je tedaj tudi ruska revolucija izvenela v krvavo državljansko vojsko, kakor drugače biti ni moglo in kakor jo je rodila še vsaka revolucija. Do tega je moralo priti tem bolj, ker so našli skrajni ruski revolucionarji v Leninu moža, ki ima čudovito moč do duše preprostih množic ter jih je povsod na mah potegnil za seboj. Pod Leninovim vplivom nočejo te množice ničesar vedeti ne o posebnih koristih države ne o opravičenih zahtevah drugih slojev, marveč hočejo le razdelitve vsega premoženja in zemlje, hočejo uresničiti skrajnih socialističnih načel. Ta prizadevanja so morala vzbuditi najodločnejši odpor ne le med najbolj prizadetimi posestniki zemlje, med industriji in finančniki, marveč tudi med odkritimi demokrati, ki pa hočejo ohraniti rusko državo in sedanjega reda nočejo postaviti na glavo.

Sedaj je le vprašanje, kdo bo močnejši: Lenin ali zmernejši življi s Kerenskijem na čelu? Ker v vojski — tudi državljanski — zmaguje orožje, bo vsaj za enkrat zmagal tisti, na čegar stran se bo nagnil pretežni del armade. In v tem oziru kaže dobro Leninu, vsaj kolikor je posneti iz raznih poročil. S Kerenskijem gredo pač generali, a moštvo, posebno mornariško, je zavzeto za Lenina, ki obeta takojšen mir, razdelitev zemlje in vladno delavcev in kmetov. Ne bomo mogli biti tedaj posebno presenečeni, ako pride poročilo, da je zmagal Lenin. A s tem bi ruska revolucija še davno ne bila končnoveljavno zaključena, ker si ne moremo misliti, da bi se tak režim mogel držati. A kaj bo v teh notranjih prevratih in zunanji nevarnosti iz ruske države? Tema se zgrinja nad Rusijo.

Kdo je Lenin?

Kdo je ta mož, ki je nadvladal ne le caristično, marveč tudi demokratično Rusijo? Tip je to ruskega revolucionarja izza caristične dobe: vseučiliški dijak, pravnik, ki so ga skrajne socialistične ideje popolnoma prevzele in je deloval po revolucionarnih krožkih. Caristična oblast ga je z mnogimi tovariši pregnala v Sibirijo, odkoder je pa ušel in se pomešal med množičevile ruske emigrante, ki so iz inozemstva netili skrivni ogenj v ruskih množicah. Kakor hitro je marčna revolucija odprla tem izgnancem vrnitev v domovino, je Lenin hitel v Petrograd in takoj nastopil kot voditelj najskečajnejše revolucionarne skupine, ki je otvorila svoj sedež v palači plesalke Kšesinske. Od tiste ure se je začel boj za Lenina in proti njemu. Meščanski demokrati in zmerni socialisti, kadeti in menševiki so nastopali proti njemu z besedo in peresom. Dokazovali so celo Leninovo zvezo s sovražnikom in izdali proti njemu zaporno povelje; a vse ni nič zaleglo. Nižje ljudstvo in skrajni socialisti — boljševiki — so šli za Leninom, so drli za njim. Pri občinskih volitvah, v vojaških in delavskih svetih so zmagovali boljševiki. Lenin je postal od dne do dne močnejši in glavni odbor mornarice je določil Lenina za prvega kandidata v konstituantu. »On za nas ni samo ime, marveč naš prapor!« Tako se je glasilo v oklicu.

Kot govornik, pravijo, Lenin ni prav nič posebnega. Edino orožje so mu demagogična gesla. A kakor nihče drugi, pozna ljudsko dušo in zna vplivati nanjo.

Leninovi načrti segajo zelo daleč, tudi preko meje ruske države. Najprej hoče na Ruskem uvesti diktaturo proletariata, skleniti mir, nato se bo pa revolucionarna Rusija postavila na čelo mednarodne socialne revolucije, ki naj vse narode osvobodi kapitalističnih verig in ustvari komunistično državo.

To je torej Lenin. Njegovo pravo ime je Uljanov, Ljénin pa le eden izmed mnogih njegovih pisateljskih psevdonimov.

Leninov najožji tovariš, s katerim si delita oblast, je

Trockij.

Leon Trockij, predsednik petrogradskega delavskega in vojaškega sveta, je živel pred vojsko v Parizu kot urednik revolucionarnega ruskega lista »Naše Slovo«. Kakor hitro se je začela vojska, je francoska vlada Trockega, ki je bil vnet pristaš Jauresa in je po njegovi smrti nadaljeval njegovo delo proti vojni, izgnala. Šel je v Švico, a tudi od tu so ga izgnali, na

kar se je zatekel v Ameriko. Ko se je hotel letos meseca marca vrniti na Rusko, so ga v Halifaxu aretirali, a delavski in vojaški svet v Petrogradu je proti temu ostro nastopil, na kar so Trockega izpustili ter se je vrnil na Rusko.

O poteku sobotnih in nedeljskih bojev.

Stockholm, 14. nov. V »Stockholms Tidningen« opisuje haparandski dopisnik boje 10. in 11. novembra tako-le: V nedeljo ponoči je Kerenski zasedel Gačino, Carskoje selo in Krasnoje selo. V soboto zvečer je bil poslan v Petrograd parlamentarje, ki so pozvali boljševike, naj se vdajo. Pogajanja so trajala do nedelje, a ostala brezuspešna. S tem je Kerenski izgubil avtoriteto in zamudil priliko za osvojitve Petrograda, boljševiki pa so dobili čas, da so se polastili troje vojašnic z vladi zvestimi četami in organizirali obrambo mesta. Izid nadaljnjih bojev ni znan. — Zveža železničarjev je v nedeljo poslala boljševikom in socialnim revolucionarjem ultimatum, da naj se sporazumejo in sestavijo novo socialistično vladno, drugače bodo železničarji začeli generalni štrajk.

Ententa podpira Kornilova.

Stockholm, 15. nov. Sodi se, da so brzjavno zvezo nalašč pretrgali boljševiki. Iz vseh doslej došli poročil je posneti, da poslaniki entente podpirajo Kornilova.

Marx zmagovalca na Ruskem.

Kristianija, 14. nov. Georg Weill, ki se je na povratku iz Petrograda mudil tukaj, je izjavil, da zavezniki z Rusijo kot vojaškim činiteljem ne morejo več računati. »Verdens Gang« pa piše: »Kar Hindenburg s svojimi vojaškimi množicami ni zmož, to je dosegel Karel Marx s svojimi teorijami. Rusijo je zmagal nemški socializem in ne nemški militarizem.

»Jugoslovanska zveza« v Rusiji za samostojno jugoslovansko državo.

Z Dunaja poročajo, da povzroča jugoslovansko vprašanje ententi velike težave. Po vesteh iz Petrograda se ve, da je zveza v Rusiji stanujočih Jugoslovancev javno protestirala proti taki rešitvi jugoslovanskega vprašanja, kakor jo je bil predložil delavski in vojaški svet. Ruska »Jugoslovanska zveza« je izdala ob tej priliki oklic, v katerem dokazuje, da rešitev jugoslovanskega vprašanja po načrtu delavskega in vojaškega sveta nasprotuje principom internacionalnega socializma in je v protislovju tudi z načelom ruskih revolucionarnih demokratov o samoodločbi narodov. »Jugoslovanska zveza« zahteva, da se da Jugoslovanom možnost, da sami odločajo o svoji usodi. V tem oklicu zahtevajo, da se naj ustanovi neodvisna jugoslovanska država, ki bo imela okoli 12 milijonov Hrvatov, Srbov in Slovencev.

Zatirani prekmurski Slovenci za svobodo in združenje z Jugoslovani.

(Piše prekmurski Slovenec.)

Da stremimo po jugoslovanskem združenju in da trdno upamo v njegovo uresničenje, je jasno kot sonce. Tega pravičnega hrepenenja, te svete želje ne bo ugasnila v slehernem slovenskem srcu nobena nemška in mažarska sila. Ne dvomimo, da bi se združenje Jugoslovancev ne uresničilo, ker to bodo zahtevali glavni pogoji in razmere pravičnosti in prostosti zatiranih narodov pri sklepanju miru, ako sedanja vlada v svojo sramoto tega ne bo hotela pripoznati. A dvomimo ali bolje bojimo se, da bi mi prekmurski (ogrski) Slovenci ne imeli deleža pri tem združenju. To ap tem hujske, ker nima 90.000 prekmurskih Slovencev nobenega zastopnika svoje narodnosti, ki bi naše pravice zagovarjal. Vsi so Mažari, ki zastopajo le mažarske interese in nas označujejo kot Mažare pri mažarski ogrski vladi, češ da smo zadovoljni Mažari in da čutimo vsi veliko potrebo mažarstva. Dejstvo pa je, da se v tem smislu še nobeden pošten Slovenec ni izrazil. Mažarska vlada se je toh laži poslužila, nam

iztrgala slovenske šole ter nam jih napolnila z mažarskim učiteljstvom. Še več. Da bi nas lažje pogreznili v mažarski potop, je nastavila državne ljudske šole v vsaki vasi ob meji. Učiteljstvo nam je z grožnjami vsililo mažarski pokuk ter prepovedalo brati vsako slovensko knjigo. Tako n. pr. smo l. 1913. in 1914. razdelili med mladino nekaj knjig iz Mohorjeve družbe (Jagode, Lešniki, Pod lipo, Zimski večeri itd.) Ti tpostoli mažarske vlade so se vstrašili, da bo ves njihov trud sedaj brezuspešen, zato so zažugali otrokom s financi, ki so se slučajno v občini mudili. Otroci so bili s palico prisiljeni, da so šli na dom po knjige, katere so bile javno v šoli sežgane. To v nebo vpajoče postopanje je razburilo ljudstvo. Na tozadevne proteste pri oblasti so nam odgovorili, da je popolnoma prav, ker širimo s svojim materinim jezikom velerstvo. Prestalo nam ni nič drugega kot da smo molčali in trpeli. Še hujsi udarci so pršli nad nas sedaj med vojsko. Ker je vse uradništvo tudi na slehrni vaški pošti ci mažarsko, dobi podporo le ona sirota ali vdova naših hrabrih vojakov, ki čuti ali govori mažarsko. Ni čuda potem, da se večina naših ljudi pomažari.

Tu ni pravice, tu ne veljajo pravila etike; tu vlada sistem zatiranja in tlačanstva! Upamo, da nas bodo zagovarjali zastopniki naših bratov Slovencev, Jugoslovancev v Avstriji, jugoslovanski poslanci. Te prosimo, da nam pomagajo oprostiti se tega jarma. Bog, zaščitnik trpečih in zatiranih, nam bo tudi to poskušno poplačal z drago svobodo. Veliko je naše zaupanje, zato pričakujemo, da nam po Babiloniji zasije solnce prostega, svobodnega Jeruzalema.

Slehnra črka ma najnišje deklaracije je pravična, za njo gori naše prekmursko srce, njeno uresničenje more nam trpinom prinesiti prostost in prosveto, katerih tako pogrešamo.

Suganska dolina — Piave.

Na visoki planoti Sette Comuni se borbe trdovratne. Italijanska peta armada dela na to, da zabrani našim krdelom izhod z gora. Sovražna skupina pri Asiago je morala varovati črto za umik italijanskim četam iz Suganske doline. Kljub vsem naporom Italijanov, da bi zadržali Scheuchenstuelovo armado na obeh straneh Suganske doline, je priborila nove uspehe. Vrgla je sovražnika čez Primolano. Scheuchenstuel mora premagati še dve italijanski utrdbi: eno pri Fastro, drugo pri Arsie, južno od Fonce. Bolj proti jugu najbrže dolina Brenta ni več utrjena. Na visoki planoti Sete Comuni so naši 14. t. m. osvojili Monte Castell Gomberto.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. novembra. Uradno:

Na visoki planoti Sedmih občin so vzeli včeraj avstrijski bataljoni Monte Casteljomberto.

V Suganski dolini smo vrgli sovražnika čez Primolano.

Jugozahodno od Feltre pridobivajo naši napadi na prostoru.

Pri Fiave nobenih posebnih dogodkov.

Dunaj, 15. novembra, zvečer:

Bojna skupina maršala pl. Conrada je v Suganski dolini napredovala dalje.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. novembra. Veliki glavni stan:

Naši oddelki, ki so v gorah od Fonzaso in Feltre prodrli proti jugu, se bore s sovražnikom.

Pri spodnjem delu Piave se ni zgodilo nič novega.

Berlin, 15. novembra, zvečer:

V gorah na obeh straneh doline Brenta naše čete v boju napredujejo.

Prvi generalni kvartirni mojster:

L. Ludendorff.

Od Fonzano in od Feltre proti jugu.

Berlin, 15. novembra. (Kor. urad.) V Italiji prodirajo zavezniški neprestano od Fonzano in od Feltre proti jugu. Ozemlje Primolano, ki so ga zasedli zavezniški dne 13. novembra, so Italijani z najmodernejšimi trdnjavami utrdili. Od Pasubio do Soče ne stoji noben Italijan na avstrijskih tleh; zavezniški so pa osvojili več tisoč štirijskih kilometrov najbogatejše italijanske zemlje.

Umik Italijanov.

Curih, 15. novembra. »Züricher P.« piše: Odsek Piave sledi odsek Brenta. Če se vodstvo sporazuma odloči, da prepusti Benečansko, je z vojaškega vidika črta Gardsko jezero-Adiža ugodnejša, a prepustiti bi morali sovražniku dragoceno zemljo.

Basel, 15. novembra. »Daily Chronicle«: Pomožne sile sporazuma še niso dovolj močne, da bi zadržale Italijane. Če nas trenutno sovražno vojno vodstvo prekaša, kar priznava tudi Lloyd George, moramo še pravočasno prepustiti nadaljnje ozemlje v Italiji. Ne gre več za to, da rešimo Italijo, marveč za to, da zagotovimo sporazumu končno zmago.

Angleško-francoska pomoč Italiji.

Berlin, 15. novembra. Iz Rima se javlja: Od konca oktobra so prepeljali po suhem vsak dan 10.000 do 12.000 angleških in francoskih čet v Italijo. Čez morje so prepeljali veliko topov.

Italijanski glavni stan se umika.

Lugano, 15. novembra. Italijanski glavni stan se je preselil v Peschiero. Italijanska časopisje graja ta ukrep, češ, da povzroča nesmiselne čenče. Listi se protivijo izpraznitvi Benetk. Vodilni politiki in časopisi zahtevajo, naj vlada vse pripozna, kar se je od 23. oktobra zgodilo.

Vojaška uprava v Italiji.

Dunaj, 14. nov. (K. u.) Vojni tiskovni stn: Vojaško upravo vodijo zdaj oddelki kvartirnih mojstrov dotičnih armad. Meščani so večinoma pobegnili z vojaki, a kmetje so v ogromni večini ostali doma. Naše čete so prebivalci večkrat pozdravljali nemško ali slovensko. Vojaške oblasti so vse storile, da se razmere kmalu ustalijo in da bo vsled umika omalodušeno prebivalstvo kmalu zopet deležno dobrot uprave.

Iz italijanske zbornice.

Curih, 15. nov. (K. u.) »Agenzia Stefani« poroča o otvoritveni seji italijanske zbornice: Ministrski predsednik Orlando je govoril med velikim pritrevanjem zbornice. Na predlog najstarejšega poslanca Bosellija so sklenili: Zbornica potrjuje iznova potrebo narodne sloge in spojitve vseh svojih energij, da more z vrlo armado in zaupajoč zaveznikom kljubovati sovražni zasedbi.

Cesar Viljem o podmorski vojski.

Berlin, 15. novembra. (Kor. ur.) »Lokalanzeiger« poroča: Cesar Viljem je govoril nemškimi pomorščakom na Jadranskem morju. Opozarjal je na velike uspehe, dosežene na Sredozemskem morju. Podmorska vojska bo pri zadnji odločbi svetovne vojske sodooločevala. Podmorsko orožje ne bo počivalo, dokler ne bo sovražnik premagan.

Bolgarski kralj odlikoval generala Arza.

Sofija, 15. nov. (K. u.) Kralj Ferdinand je podelil načelniku generalnega štaba avstrijske armade generalu pehote baronu pl. Arzu hrabrostni red druge vrste.

Avtomobilska nesreča maršala Conrada.

Bolcan, 15. nov. Maršala barona Conrada pl. Hötendorfa je zadel v ponedeljek mala avtomobilska nesreča. Peljal se je z juga proti Bolcanu, voznik je prezl, da so zaprli pregrado na meranskem kolodvoru. Avtomobil je prevozil prvo ograjo in je med obema ograjama obstal. Baron pl. Conrad ni bil ranjen, avtomobil je bil poškodovan, šoferja so nekoliko šipe opraskale.

Italija ponudila mir.

Curih, 15. nov. V zvezi s svoječasnim poročilom »Matina«, da je šlo na posvetu sporazuma v Rimu za to, da odvrne Italijo od posebnega miru, se vzdržuje po poročilih z italijanske meje vest, da je Italija ponudila Avstriji poseben mir, ki predlaga tudi šesttedensko premirje.

V Italiji se boje revolucije.

Basel, 15. nov. Iz Italije se poroča, da so pozvali pod orožje vse moše od 17. do 60. leta, ker se boje revolucije in ne iz vojaških razlogov.

Za varstvo Benetk.

Berlin, 15. nov. Na željo vseučiliškega profesorja Mureta je predložil »Journal de Geneve« cesarju Karlu in cesarici Citi prošnjo, naj vzameta v svojo posebno zaščito zgodovinske umetne zaklade v Benetkah.

Naročajte „Slovenca.“

Boji na zahodu.**NEMSKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 15. novembra. Veliki glavni stan:

Vsled megle so s topovi splošno zmerno streljali. Močnejše so streljali zvečer pri Dixmuiden in v posameznih odsekih flandrskega pozorišča.

V uspešnih poizvedovalnih bojih smo ujeli sovražnike in zaplenili strojne puške.

Clemenceauova vlada?

Genf, 15. novembra. Med kandidati za Painlevésovo mesto se pulita Clemenceau in Briand. Za Clemenceaua nastopajo senat, angleško in ameriško veleposlaništvo v Parizu. Clemenceau si je svoje ministre že izbral. Sestaviti namerava ministrstvo dvanajstih članov; najvažnejša mesta bi zasedli Clemenceauovi ožji prijatelji iz senata; Pichon bi prevzel zunanje ministrstvo.

Genf, 15. nov. Listi so poročali, da je bil Clemenceau povabljen na razgovor k predsedniku Poincaréju. Sodijo, da mu bodo poverili sestavo vlade.

Boji na Balkanu.**AVSTRILJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 15. novembra. Uradno:

Zahodno od Ohridskega jezera so se Francozi iz svojih najprednejših postojank umaknili.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. novembra. Veliki glavni stan:

Francozi so v Albaniji izpraznili svoje postojanke na višinah zahodno od Ohridskega jezera.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 15. nov. (K. u.) Uradno:

V zgornjem delu doline Skumbi je sovražnik izpraznil del svojih postojank, ki so jih našli oddelki zasedli. Na zahodnem bregu Ohridskega jezera smo ujeli Francoze. Na Dohremopolju smo preprodili sovražni poizvedovalni oddelke. Na obeh bregovih reke Vardar so živahno streljali s topovi. Po borbi v zraku so sestrelili nemški letalci dve sovražni letali, ki sta padli za sovražno črto.

Amerika v vojski.

Prevoz ameriške armade v Evropo.

Bern, 15. nov. Ameriške čete bodo prepeljali na Francosko na zaplenjenih ladjah (280.000 ton) in na 100 trgovskih ladjah, ki so jih rekvirirali za tri do dva naist mesecev. Američani nameravajo prepeljati nad 2.000.000 mož in 55.000 častnikov.

Priprave Amerike.

Curih, 10. nov. »Giornale d'Italia« poroča: Vojaške priprave Amerike so že zelo napredovale. Bliža se doba, ko bo tudi oborožena moč Združenih držav se čutila.

Američani na Azorih.

Madrid, 15. nov. (K. u.) Imparcial poroča: Združene države so prevzele obrambo Azorov. Ponto Delgade so še močno utrdili. Portugalci so zelo vznemirjeni. Vsled zasedbe Azorov po Združenih državah napreduje pokret monarhistov.

Wilson o položaju.

Amsterdam, 15. nov. Reuter. urad poroča iz Buffala 12. novembra: Na letnem običnem zboru ameriške »Federation of Labour« je predsednik Wilson označil sedanjo vojno kot zadnji odločilni boj med starim načelom moči in novim načelom svobode. Vojno je začela Nemčija brez razloga, ker je imela prostor na solncu. Duh svobode more pač priti v srca Nemcev, toda ne strinja se z vsenemškimi načrti. V roke nam prihaja veliko predlogov ene izmed centralnih velesil, ki bolj želi miru nego druga, ki ima vodstvo v rokah. Kakor veste, je to znamenje, da narodi prve države dobro vedo, da jim preti nevarnost, da postanejo vazali Nemčije. Wilson je nato govoril o bagdaski železnici, ki bi tvorila industrijsko in vojaško nevarnost za pol dvanajstotice drugih dežel, in izjavil, da namerava Nemčija politično gospodovati nad vsem svetom.

Omajano stališče angleškega ministrskega predsednika.**Črni dnevi sporazuma.**

Ententarij morajo te dni zapisati v črne bukve. Lloyd Georgeja in Painlevé sta se morala peljati v Italijo, da sta Italijane navdušila. Francozi in Angleži morajo zdaj skrbeti za Italijane. Francoski listi očitajo Italiji: sama si hotela hoditi svoja pota, zdaj vidiš, kam si prišla s svo-

jo »sveto« sebičnostjo. Kličoč po naši pomoči, ko toneš. Še hladnejši nasproti Italiji pišejo Angleži. Z Rusijo ententarij tudi več ne računajo.

Razočaranja o vojski so vplivala tudi na francosko in angleško vlado. Painlevé, ki je krepko še pred dnevi hujskal na vojsko, je izvedel, da stoje poleg Kapitola tarpejske čeri. Painlevé je odstopil. Vlada je le dva meseca; ni se mogel držati. Kot njegovi nasledniki se imenujejo Clemenceau, Caillaux, Briand. Ali bodo zmagali v Franciji vojni hujskači? Ali bodo zmagali miroljubi? To se bo kmalu videlo.

Lloyd Georgeju se tudi majajo tla. Njegov zadnji govor v Parizu je vrsto njegovih sovražnikov še pomnožil. Kmalu se politično obnebe tudi v Angliji razjasni.

Omajano stališče angleškega ministrskega predsednika.

Dunaj, 15. nov. Govor angleškega ministrskega predsednika v Parizu, kjer je priznal velike uspehe osrednje-evropskih armad in jih primerjal z uspehi vojev sporazuma, razmotrivajo tako v Parizu kakor tudi v Londonu zelo razburljivo. V Londonu trdijo, da je stališče angleškega predsednika omajano.

Kriza v Londonu.

Amsterdam, 14. nov. V Londonu je kriza. Povzročil jo je govor Lloyda Georgeja v Parizu. Poslanci in narod so razburjeni. Nicolson je pisal v »Daily News« 13. t. m.: Govor Lloyda Georgeja je ustvaril zelo resen politični položaj. Konservativna stranka spodnje zbornice nasprotuje govoru in očita Lloyd Georgeju, da je delal za Nemce propagando. Boje se, da je govor slabo volil na Združene države in nevtralce. Splošno se sodi, da je stališče Lloyda Georgeja omajano.

V Angliji se boje revolucije.

Bern, 14. nov. (K. u.) Angleški mogotci se boje revolucije, za to se ne upajo pritrditi sporazumom miru, kar dokazuje govor poslanca podpolkovnika sira Hammer Greenwooda, ki ga je bil govoril 7. novembra v Manchesteru in končal: »Če ne pridobimo vojske, bi nastala revolucijska stranka, ki bo vse pomedla.«

Lloyd George o najvišjem vojnem svetu.

London, 14. novembra. (Kor. ur.) Na Asquithovo vprašanje o nameravanem vojnem svetu zaveznikov je izjavil Lloyd George: Najboljše odgovorim, če prečitam zbornico določila dogovora, ki so ga sklenile francoska, italijanska in angleška vlada o ustanovitvi najvišjega vojnega sveta, ki obsega med drugim: Da bodo vojaški nastopi na zahodni fronti črti boljše učinkovali, se je ustanovil najvišji vojni svet, v katerem bodo ministrski predsednik in član vlade vsake velesile, katerih voji se bore na tem pozorišču. Generalni štab in vojaška poveljstva armade vsake velesile vodijo vojaške operacije. Odgovorni so svojim vladam. Vsaka velesila pošlje v najvišji vojni svet stalnega vojaškega zastopnika, ki more izključno v tehničnem oziru sodelovati. Odločajo v zadevah strategije in pokrelih raznih armad vlade zaveznikov.

Splošna vojna službena dolžnost na Angleškem.

»Daily Telegraph« poroča, da bo Anglija z zavezniki natančno pregledala vojaški in gospodarski položaj. Pokazala se je potreba, da Anglija znova pomnoži svojo domačo armado in vlada pripravlja zakonski načrt, s katerim naj se službena starostna meja pomakne za pet let višje kakor tudi dalekosežne predpise za uvedbo splošne vojne službene dolžnosti.

Pozivi pod orožje v Angliji.

Berlin, 15. novembra. »Vossische Zeitung« poroča iz Londona: V Angliji so pozvali veliko mož pod orožje od 18. do 50. leta.

Avstralski ministrski predsednik o položaju.

Bern, 15. nov. Avstralski ministrski predsednik Hughes se je pečal v daljši poslanici z brezupnim stanjem tonaže glede na življenjske potrebe Avstralije. Podmorska vojska je Anglijo prisilila, da je vse trgovske ladje umaknila iz avstralskih morij. Gotove množine žita ne bo mogla več dobavljati iz Avstralije. Vojska je angleško vlado prisilila, da je zaplenila vse ladje.

Razna poročila.

Ena meja med Danijo in Nemčijo.

Monakovo, 15. novembra. »M. N. N.« poročajo iz Haaga: Zanesljivo se poroča: Danska in Nemčija se pogajata o izpremembi meje. Nemčija je pritrdila, da odstopi Danski okraj Hadersleben; okraj se odstopi po končani vojski. Nemčija dobi 90 milijonov kron, ki jih je Danska dobila od Amerike za odkup njenih otokov.

Izpraznitev Gaze.

Angleži so 2. t. m. prvič navalili na Gazo, a se jim naval ni posrečil. Z morja so nato obstreljevali turške postojanke in jih izpremenili v udrinska polja. Turki so pa na sinajskem vojnem pozorišču zgradili celo vrsto utrjenih črt, zato so se iz lahka umaknili v zadaj ležeče postojanke.

Dnevne novice.

+ **Poroka v cesarski hiši.** Kakor se čuje, se bo cesarjev brat nadvojvoda Maks poročil s princzino Franciško Hohenlohe-Schillingfürst še ta mesec in sicer najbrže 28. t. m. v Laksenburgu. Nadvojvoda bo s svojo mlado soprogo stanoval v gradu Belvedere.

+ **Ljubljanski knezoškof dr. Anton Bon. Jeglič** se je včeraj vrnil z Dunaja, kjer se je udeležil posvetovanj vseh avstrijskih škofov, v Ljubljano. Z njim se je vrnil v Ljubljano tudi tržaški škof dr. A. Karlin, ki je obhajal v Ljubljani včeraj svojo šestdesetletnico. Danes se je odpeljal dr. Karlin v Trst.

+ **Zunanji minister grof Czernin** je došel 15. t. m. iz Budimpešte na Dunaj nazaj.

Izjava občine Dednidl pri Višnji-gori za jugoslovansko deklaracijo se glasi: Pri seji dne 11. novembra t. l. se je soglasno sklenilo, da se občinski odbor pridružuje slovenskim občanom, ki so se izrekle za jugoslovansko deklaracijo, in pričakuje, da bodo vsi naši zastopniki, posebno naši državni in deželni poslanci z vsemi silami delali za uresničenje teh naših minimalnih zahtev. Ker želimo pričakujemo miru, se zahvaljujemo sv. očetu za njegov poziv k miru in presvitlemu cesarju Karlu I. za njegovo neumorno delo za mir. — Mihael Omahen star., župan. — Občinski odbor mesta Črnomelj je v seji dne 12. novembra 1917 na predlog odbornika g. dr. Josipa Malerič soglasno sprejel sledečo izjavo: Mestna občina Črnomelj navdušeno pozdravlja deklaracijo Jugoslovanskega kluba na Dunaju z dne 30. maja 1917, v kateri ta zahteva za jugoslovanske pokrajine monarhijske samostojno jugoslovansko državo pod habsburškim žezlom. Obenem pozdravlja z iskreno hvaležnostjo mirovno stremljenje sv. očeta papeža Benedikta XV. in presvitlega cesarja Karla I. — Občinski odbor Zgor. Tuhinje, okraj Kamnik, je v svoji seji dne 4. t. m. soglasno sklenil sledečo izjavo: Občinski odbor občine Zgor. Tuhinje se iz vsega srca pridružuje izjavi vseh slovenskih strank za državnopravno deklaracijo Jugoslovanskega kluba na Dunaju z dne 30. maja t. l. Iskreno se zahvaljuje prevzvišenemu g. dr. Ant. Bonav. Jeglič, knezoškofu ljubljanskemu, prebлагородnemu g. deželnemu glavarju dr. Iv. Sustersiču in vsem drugim gospodom, ki so s to svojo deklaracijo za avstrijsko Jugoslavijo odkazali slovenskemu katoliškemu narodu edino pravo in rešilno smer za bodočnost. Z največjo zahvalnostjo pozdravlja nad vse človekoljubno mirovno prizadevanje Nj. Svetosti sv. očeta Benedikta XV. Podpirati hočejo to svetovno akcijo tudi vsi občani še nadalje, kakor doslej, z gorečo molitvijo. Istotako iskreno pozdravljamo mirovno delovanje ljubljenskega cesarja Nj. Velicanstva Karla I. ter prosimo Vsegamogočnega, da bi blagovolil milostno uslišati želje našega miroljubnega vrhovnega gospoda in cesarja. — Martin Poljanšek, župan. — Enako izjavo je sklenil občinski odbor v Leskovicu. — Resolucije občinskih odborov v Radovljici, Predtrgu, Lencovem, Lescah, Breznici, Mošnjah, Koroški Beli, Boh. Bistrici, Ratečah, Ovsice-Podnartu in Dovjem, sprejete v sejah dne 21. oktobra 1917: 1. Odobrujemo in pozdravljamo združitev vseh slovenskih in hrvaških poslancev v enotnem Jugoslovanskem klubu na Dunaju. — 2. Pridružujemo se klubovi deklaraciji z dne 30. maja 1917 o samostojni državnopravni obliki jugoslovanskega naroda pod vlado Habsburžanov. — 3. Veseli pritrujemo ljubljanski izjavi zastopnikov vseh naših političnih strank, ki so se pod vodstvom presvitlega knezoškofa dr. Jegliča dne 15. septembra 1917 izrekli za skupno delo na podlagi narodnega programa in mirovnih stremljenj papeža Benedikta XV. — 4. Jugoslovanskemu klubu izražamo svoje najgloblje sožalje ob prezgodnji smrti največjega Slovenca dr. Kreka. V njegovem duhu naprej do zmage!

+ **Osebnosti na stran — stvar v sredi Sarajevski** »Hrvatski Dnevnik« piše: »V interesu monarhijske bi bilo, da bi bili vsi narodi v njej ene misli. In ker mi ne zahtevamo od Nemcev ničesar njihovega, bi se lahko pogodili z njimi, da ni Wolf, Dobernigov, Heinejev, Teufelov in tiste sorte okolo »Grazer Tagespost«, »Freie Stimmen«, »Neue Freie Presse«, »Deutsche Rundschau« in raznih pangermanskih listov, ki so v diaspori (raznosti) navadno najhujši, tako da nimamo mi navskrižij z Nemci v Solnogradu, Tirolah,

Gornji in Dolnji Avstriji, a na potu so nam seveda tisti, ki so prišli k nam s kovčkom ali nahrbtnikom na plečih. In žalostno izkustvo nas je poučilo, da so se navadno nastanili kot mirni gostje in so bili nekaj časa tihi; naenkrat pa so se dvignili in začeli komandirati domačinom. Tako je v Kranjski, Koroški, Južni Štajerski in sedaj v Bosni! V Dalmaciji in v Istri so izročili bič Italijanom...! Ko se vidimo obkoljene od tako neprijaznih sosedov, ne more biti naš vsakdanji klic drugi, nego: osebnosti na stran in stvar v sred! To smo dolžni radi sebe, radi svojih krvnih bratov, to zahteva od nas čustvo zvestobe v odporu proti tistim, ki so klicali še pred par leti: »Hoch Hohenzollern!« in ki tudi danes ljubijo neko gotovo trobojnico, ki se vije v Potsdamu. Načelu: »Divide et impera« postavimo nasproti: Corcordia parvae res crescunt!

— **Novi srednješolski ravnatelj.** Cesar je imenoval za ravnatelja II. državne gimnazije v Ljubljani dosedanjega ravnatelja idrijske realke dr. Stanislava Bevka, za ravnatelja državne gimnazije v Novem mestu prof. Josipa Westra, za ravnatelja državne realke v Ljubljani prof. Karla Corá.

— **Nemško letno poročilo je izdala za leto 1916—17 c. kr. I.** državna gimnazija v Ljubljani. Ali so nemška letna poročila takozvane slovenske gimnazije res nujno potrebna? Ali ni to klečeplavstvo v največji meri? Proti temu moramo najodločneje ugovarjati. Zavod je štel koncem leta 507 dijakov slovenske, 6 dijakov hrvatske in 2 dijaka češke narodnosti in — enega Nemca. Iz Ljubljane je posečalo gimnazijo 185, sicer iz Kranjske 234, s Primorske 59, iz Štajerske 25 dijakov, iz drugih avstrijskih dežel 9 dijakov, iz Hrvatske 3 dijaki in 1 dijak iz inozemstva. Privatistov in hospitantov je bilo 52, k vojakom je odšlo med letom, oziroma izstopilo 142 dijakov. Maturo je napravilo zaradi vpoklica predčasno 48 dijakov, med njimi 6 dijakov z odliko, ob navadnem poletnem termnu pa 17 dijakov, od teh z odliko 9. Poročilo prinaša na prvi strani posmrtnico cesarju Francu Jožefu I. ter se spominja preminulega dvornega svetnika Franca Hubada in več v vojski padlih nekdanjih dijakov I. državne gimnazije.

— **Poročnik Tone Leskovec,** starešina in bivši predsednik slov. kat. akadem. društva »Dan«, se nahaja od dne 25. avgusta t. l. v italijanskem ujetništvu in pozdravlja vse znance. Stalni naslov: Tone Leskovec, sottotenente, prigioniere di guerra, Cassino, Italia.

— **Umrli je 13. novembra** v deželni bolnišnici 34 let stara Marija Črnivec, delavčeva žena iz Domžal št. 68. Pred nekaterimi dnevi se je zbodla z žico po cesti grede, na kar se je s časom rana tako poslabšala, da je nastopil krč, ki mu je podlegla. Zapuška moža, ki je pri vojaki in 4 nepreskrbljene otroke.

— **Iz ruskega ujetništva** je ušel Iv. Faber iz Rateževga Brda na Krasu, ki je šel prostovoljno k vojakom.

— **Zaplemba piščal pri orglah.** Kot strokovnjake pri presoji muzikaliteto-umetniške vrednosti orgel itd. je imenoval naučni minister med drugim sledeče gospode: Dr. Franc Kimovec, stolni kanonik v Ljubljani, Ivan Kokošar, župnik v p. v Grahovem, Jožef Križman, duhovnik v Trstu, dr. Jožef Mantuani, muzejski ravnatelj v Ljubljani, Stanko Premrl, stolni dirigent v Ljubljani, p. Hugolin Sattner, župnik v Ljubljani, Jožef Trafenik, stolni kapelnik v Mariboru, Vinko Vedopivec, vikar v Kronbergu, sedaj v Cerknici.

— **Smrt dveh otrok.** V Mali vasi pri Ljubljani sta ostali včeraj popoldne štiri- in petletna hčerka Jožefa Kos sami doma: Oče dela v Tönniesovi tovarni, mati je šla nabirat drva. Deklici sta nekako prišli do vžigalic, se igrali z njimi in zažgali posteljo. Ko so ljudje začutili dim in siloma odprli vrata Kosovega stanovanja, sta bili deklici že mrtvi — zadušili ju je dim. Ko se je vrnila mati in zvedela za nesrečo, se je onesvestila.

— **Odlikovana delavca.** Cesar je podelil delavcema v tovarni žveplene kisline v Celju Jožefu Skočir in Blažu Kosič vojni križec za civilne zasluge IV. razreda.

— **V Metliki** so nabrale gg. učiteljice Sever, Zakrajšek in Gabršček ter gdčne. Korenova in Rajmerjeva in šolska ženska mladina za vojaške grobove lepi znesek 444 K 2 vin. Bog plači nabiralcem in dobroščim darovalcem.

— **Spirita** so letos izdelali okroglo 300 tisoč hektov, proti 1.700.000 hektom običajne produkcije. Od decembra naprej bodo izdajali spirita za pitne namene in za napravljane ruma in likerja popolnoma ustavili.

— **Tržič.** Od 7. novembra pogrešajo 26letnega slaboumnega Ferdinanda Janca iz Bistrice pri Tržiču. Ta dan ob osmih zvečer so ga zadnjikrat videli pri Sv. Ani. Najbrž jo je mahnil čez Ljubel, ker je bila takrat še dobra pot. Precej drugi dan pa je sneg zapadel Ljubel, da ga ni bilo mo-

goče iskati. Bati se je, da se mu je pripetila nesreča, ker je bil tudi božjasten. Dolej so bila vsa poizvedovanja brezuspešna. Če ga ni prihitela smrt, se nahaja bržkone kje na Koroškem. Ako bi bilo komu o njem kaj znano, naj blagovoli sporočiti njegovim staršem.

— **Potovanja avstrijskih in ogrskih državljanov v okoliš varšavske generalne vlade.** V bodoče je vse prošnje za dovolitev potovanja v ta okoliš vlagati neposredno pri ces. nemški vladi v Varšavi (k. deutsches Generalgouvernement in Warschau). Podrobnejša navodila za take prošnje morejo interesentje vpogledati pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

— **Reko** mislijo odcepiti od senjske škofije. Reka bi dobila svojega škofa, ki bi bil — Mažar.

— **Za zagrebškega župana** je izvoljen prof. dr. Srkulj.

— **Ponirji bank** so padli v Budimpešti od 50 do 100 K.

— **Potni listi za Norveško.** Interesentje dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice informacije o predpisih glede potnih listov za Norveško.

Ljubljanske novce.

Iz Križevniška Marijina družba ima v nedeljo, dne 18. nov. svoj običajni glavni družbeni praznik. Duhovno cpravilo zjutraj ob 6. uri s skupnim sv. obhajilom in ob 6. uri zvečer.

Iz Ovrtni križec suverena Maltežarskega viteškega reda je podelil veliki mojster navedenega reda generalnemu štabnemu zdravniku dr. Geduldigerju, prsni križ istega reda pa polkovnemu zdravniku dr. Mavriciju Rysu.

Iz Padel je dne 18. oktobra t. l. na koroškem bojišču (Mali Pal) zadet od mine korporal Franc Augustin iz Ljubljane. Bil je več let zvest uslužbenec pri tukajšnji tiskarni I. C. Mayer. Bodi mu blag spomin!

Iz Backhausov večer v Ljubljani. V ponedeljek, dne 19. t. m., bo imel v deželnem gledališču prvovrni klavirski virtuozi Vili. Backhaus svoj ljubljanski koncert. Ima grandiozno tehniko, to je upravlja tehniko neomejenih možnosti. Najdrznejše kombinacije igra z matematiško natančnostjo. Skale, pasaže, terce, sekste, oktave, kromatika, skoki — vse to je zanj igrača. Poleg te tehnike ima vsak ton sok in moč, je kovinast, akordi so masivni, oktave polne in lepe. Tudi pedal obvlada mojstrsko. Predprodaja vstopnic pri blagajni deželnega gledališča od treh naprej vsak dan.

Iz Vložitev hišnih in stanovskih izkazov. Hišne posestnike v Ljubljani se opozarja, da je rok za vložitev hišnih in stanovskih izkazov že 31. oktobra 1917 potekel in se jim torej priporoča, da izkaze takoj pri davčni administraciji, Breč 6/II., vrata 9, oddajo; kjer se dobivajo tudi dotične tiskovine ali pa se jih kupi pri Zadrugi tiskarni, Stari trg 19.

Iz Čevljarska zadruga v Ljubljani vabi gg. člane na sestanek, kateri se vrši v nedeljo pri g. Valentinu Mraku, Rimska cesta 4, zaradi izdelovanja cen usnja in kož, ker ne smejo izdelovalci čevljev pri izračunavanju cen poseči s 15. novembrom 1917 vzeti za podlago višjih cen nego so navedene v seznamu. Prosi se gotove udeležbe. — Karel Kordeš, načelnik.

Iz Načelnstvo premija trgovcev opozarja svoje člane na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 18. t. m. ob 9. uri popoldne v mali dvorani Mestnega doma. Gospodje trgovci se naprošajo, da se točno držijo napovedane ure, da ne bo nepotrebnega čakanja.

Iz Pot v Kamniško Bistrico zome odprta. »Slov. plan. društvo« naznanja, da je pot v Kamniško Bistrico zopet odprta. V dolini je še mnogobarna jesen, vrhovi so pa že v zimi. Če je hladno, je v koči, ki je celo zimo oskrbovana, pri zakurjeni peči kaj prijetno bivanje.

Iz Obiskovalcem kavarn. Od strani kavarinskih podjetij se naproša, slavno občinstvo med dnevnimi novicami opozoriti, da naj jemlje v kavarne sladkor s seboj, ker kavararji ne dobijo ne saharina, ne sladkorja.

Iz Okradena granata. Neznani zlikovci so včeraj ponoči vlomili v granato, ki stoji pred ljubljansko glavno pošto kot zbiralnica za vojno skrbstvene namene.

Iz Oddaja cenejšega mesa na Viču. Stranke iz Viča, ki imajo rumene B in C izkaznice, prejmejo prešičje meso v soboto dne 17. t. m. v mesnici gospoda Škrlija na Viču. Določen je ta-le red: od 2. do pol 3. stranke z rumenimi izkaznicami B šteje 1 do 100, od pol 3. do 3. šteje 101 do 200, od 3. do pol 4. šteje 201 do konca. Od pol 4. do 4. stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 100, od 4. do pol 5. št. 101 do 200, od pol 5. do 5. št. 201 do 300, od 5. do pol 6. št. 301 do 400, od pol 6. do 6. št. 401 do konca, 1 oseba dobi 1 četrt kilograma, 2 osebi pol kilograma, 3 in 4 osebe 3 četrt kilograma, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1

in 1 četrt kilograma, več oseb 1 in pol kilograma. Kg stane 4 K.

Iz Nakazilo moka trgovcem. Trgovcem se bo nakazovala moka v soboto, dne 17. novembra ob 9. uri v mestni posvetovalnici.

Iz Oddaja mesa na rumene B izkaznice. Stranke z rumenimi izkaznicami, zaznamovanimi s črko B prejmejo meso v soboto, dne 17. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: Od pol 2. do 2. ure št. 1—200, od 2. do pol 3. ure št. 201—400, od pol 3. do 3. ure št. 401—600, od 3. do pol 4. ure št. 601—800, od pol 4. do 4. ure št. 801—1000, od 4. do pol 5. ure št. 1001—1200, od pol 5. do 5. ure št. 1201—1400, od 5. do pol 6. ure št. 1401 do konca. 1 oseba dobi en četrt kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe tri četrt kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb eno in en četrt kg, več oseb en in pol kg. Kilogram stane 2 K.

Iz Sveža repa na rumene izkaznice C št. 1681 do 1920. Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1681 do 1920 prejmejo svežo repo v soboto dne 17. t. m. popoldne na Poljanski cesti št. 15. Red je ta-le: Od 2. do 3. ure št. 1681—1760, od 3. do 4. ure št. 1760—1840, od 4. do 5. ure št. 1841—1920. Vsaka oseba dobi 10 kg, kilogram stane 10 v. Pripravite vreče.

Iz Špeh za IV. okraj. Stranke IV. okraja prejmejo špeh v soboto dne 17. t. m. in ponedeljek dne 19. t. m. na Poljanski cesti št. 15. Določen je ta-le red: V soboto dne 17. t. m. popoldne od 1. do 2. ure št. 1—200, od 2. do 3. ure št. 201 do 400, od 3. do 4. ure št. 401—600. V ponedeljek dne 19. t. m. popoldne od 8. do 9. ure št. 601—800, od 9. do 10. ure št. 801—1000, od 10. do 11. ure št. 1001 do 1200, popoldne od 1. do 2. ure št. 1201 do 1400, od 2. do 3. ure št. 1401 do konca. Vsaka oseba dobi pol kg, kilogram stane 8 K 80 v. Poleg nakazila za mast prinesite s seboj tudi mesečne maščobne izkaznice.

Iz Oddaja prašičjega mesa v Most. Stranke iz Most, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko B in C, dobijo prašičje meso v nedeljo dne 18. t. m. popoldne v mesnici gospoda Karla Štrukelja na Zaloški cesti št. 14. Določen je ta-le red: Od 7. do pol 8. ure zjutraj stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1—100, od pol 8. do 8. ure št. 101 do 200, od 8. do pol 9. ure št. 201 do konca. Od pol 9. do 9. ure stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1—100 od 9. do pol 10. ure št. 101—200, od pol 10. do 10. ure št. 201 do 300, od 10. do pol 11. ure št. 301 do 400, od pol 11. do 11. ure št. 401 do konca. 1 oseba dobi en četrt kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe tri četrt kg, 5 in 6 oseb en kg, 7 in 8 oseb en in en četrt kg, več oseb en in pol kg. Kilogram stane 4 K.

Gospodarske ležke.

Prijava in oddaja odpadkov legirane jekla. Ministrska odredba z dne 30. oktobra 1917, drž. zak. št. 429 odreja zbiranje, prijavo in oddajo odpadkov legirane jekla v vseh obratih, kjer nastanejo taki odpadki. Gre za jeklo, ki je legirano z kromom, molibdenom, vanadijem ali volframom. Prijavitelj mora te odpadke vsak njih posestnik ali shranjevalec komisiji za železo na Dunaju (Eisenkommission, Edelmetallreferat, Kriegsministerium) četrtletno po stanju s konca prejšnjega meseca. Porabiti je za to tiskovine, ki se dobe pri komisiji za železo. Oddati je odpadke prevzemalcem, ki jih določi ta komisija. Izvzete so le jeklarne, če jih rabijo za izdelovanje novega jekla. Za predelovanje in drugačno porabo treba, izvzemši v navedenih jeklarnah, posebnega dovoljenja komisije. Oddaja novega ob uporabi odpadkov izdelanega jekla je vezana na dovolitev trgovinskega ministrstva.

Vas dobila pol milijona za zelje. Vas Vodjinci v Slavoniji je prodala zelja za pol milijona kron. Ta denar so investirali v zemljišča, ki so jih nakupili od tamčnih Nemcev.

Firma J. u. S. van Messel, izvoz zelenjave v Rotterdamu, Gondschestraat, ki je pod različnim besedilom svoje trdke delala nerealne kupce po Avstriji, je prišla v konkurz. Bližnje podatke, zlasti tudi o prijavi zahtevkov, je dobiti pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Primorske novce.

Za dr. Krekovo ustanovo. Gospod Josip Koš iz Steinklamma je poslal Posredovalnici za goriške begunce 140 K za dr. Krekovo ustanovo, katere so nabrali in zložili božjepotniki v Marijinem Celju. Denar je Posredovalnica pri goriški centralni posojilnici plodonosno naložila. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Sprejeto se v službo spreten vrtnar z družino v Splitu v Dalmaciji. Pojasnila daje Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Benoški Slovenci so tudi zapustili svoje kraje in bežali za italijansko vojsko. Poročila iz vojaških krogov nemških pravijo, da je ostalo tam le nekaj revnih stark. — Tudi Cedad in Videm sta popolnoma prazna. — Iz vsega tega je razvidno, da so Italijani dosti pravočasno poskrbeli za evakuacijo. Poročila pravijo tudi, da se je nekaj Slovencev zopet vrnilo, ker so pri begu zaostali.

Umrli je v Belčem vrhu, župnije Dragatuš, dne 10. novembra t. l. Ivana Pavšič, žena begunca Matije Pavšič iz Lokovca št. 150. Isti dan je umrla v Belčem vrhu Marija Šuligoj, 3 leta stara hči Antona Šuligoj iz Lokovca št. 159.

— **Odlikovan** je s komturnim križcem Franc Jožefovega reda za vojno dekoracijo ravnatelj pomorskega observatorija v Trstu, dvorni svetnik Edvard Mazelle.

— **Pošta na Goriškem.** Na Primorskem se je dne 15. novembra 1917 zopet odprl poštni urad v Čepovanu za pisemskopoštni in denarni (poštonakaznični in poštnohranilnični) promet ter za promet z vrednostnimi pismi.

— **Poziv.** Anton Lahovič, 15 let star, iz Opatjega sela 39, in Franc Devetak, približno 9 let star, iz Standreža, pristojen v občino Opatje selo, se tem potom pozivljata z ozirom na to, ker je njuno bivališče neznano, vsled prošnje njunih očetov, naj se za begunsko podporo prijavita v kraju njunega sedanjega bivališča in tudi sporočita svoja naslova županstvu Opatje selo. — Župan občine Opatje selo pojde v soboto ogledat si sedanje stanje domače občine in bode o stanju posestev in poslopij na podlagi ogleda na licu mesta poročal prizadehim občanarjem potom časopisov.

— **Iz finančne službe.** Finančni svetnik Ivan Lončar v Rudolfovcu je dobil naslov in značaj višjega finančnega svetnika.

Ročno granato je našel 17 let stari posestnik sin Avgustin Fabijan iz Banjšic št. 74 ter jo vrgel na tla. Granata je eksplodirala ter ga ranila v levo nogo, razen tega pa tudi poleg stoječega 15 let starega brata Rafaela v desno nogo. — Goriški begunec Izidor Faganel, 14 let stari posestnikov sin iz Vrtojbe, kot begunec stanujoč v Sr. Gameljnih št. 10, je tudi našel neko patrono ter se igral z njo. Eksplodirala mu je v roki ter odtrgala 4 prste na desnici.

Slovenski in furlanski begunci se zahvaljujejo č. g. župniku Gnjezdi za trud, ki ga je imel z nami v pospešilo begunske podpore. Enaka zahvala tukajšnjemu županstvu in občinstvu za vse dobro, kar so nam izkazali v času našega tukajšnjega bivanja. Bog stotero plačaj!

Furlanski begunci, bivajoči v občini Velika Dolina, se najlepše zahvaljujemo častitemu g. župniku Gnjezdi, ker se je za nas zavzel, da smo prejeli begunsko podporo in kakorkoli že pomagal. Dalje se zahvaljujemo tukajšnjemu gospodu baronu, ki nas je vzel v delo in tako imeli stalni zaslužek. Tudi g. županu gre zahvala, da nas je mirno pustil živeti v tukajšnji občini. Slednjič pa najlepša zahvala prebivalcem cele občine, ki so nam količkaj pomagali v domovini begunstva! Bog poplačaj!

Kovačič Ivan iz Modreje pri Sv. Luciji išče svoje starše: Marijo Kovačič in sestro. Naslov: Wien, II., Reservespital, Gr. Mohrengasse 9, Z. 23.

Iščejo se. Podgornik Katarina, vdova iz Čepovana št. 6, bi rada izvedela, ako je še živa njena mati Marija Skvarča, ki je bivala v času bega v Ščuru, Gor. Tribuša, pa jo vsled starosti niso mogli vzeti s seboj. — Ana Mrak, doma iz Čepovana št. 44, poizveduje po svoji hčeri Mariji in sestri Jožefi Hojak, ki sta se izgubili v Cerknem ob času bega. Poizvedbe naj se pošiljajo na sledeči naslov: Ivan Benedičič, nadučitelj v škocijanu pri Mokronogu. — Matija Pavšič iz Lokovca št. 150, zdaj v Belčemvrhu št. 23, pošta Dragatuš, Dolensko, bi rad zvedel, kje se nahaja njegov 12letni sin Peter Pavšič, ki je bil na roki ranjen od patrone — operiran v vojaški bolnišnici v Dol. Tribuši, nazadnje bival v nemški Idriji. — Pregelj Franc, Donskija oblast, Jug. ust. žel. doroga, Stančija Tantilovo, Radina, Rusija, išče svojce doma iz Renč 165 pri Gorici. — Kdor ve za katerega treh pogrešanih sinov, naj blagovoli sporočiti materi Tereziji Kovačič, Planina št. 14, pošta Cerkno, Primorsko: prvi Karol Kovačič, k. k. Lir. 36, 8. Komp., pogrešan že 2 leti, drugi Rafael Kovačič, k. u. k. R. F. Sh. R. 1, bat., tretji Janez Kovačič, k. u. k. L. R. 28, 6. Erz. Masch. G., Bruk ob Muri. — Andrej Skubic, k. u. k. F. A. R. 4, 2. Feldkomp. Marinefeldpostamt Pola, išče svoje starše, doma iz vasi Senik 18, obč. Kožbana.

Neža Pavlin iz Ravnice št. 13, sedaj stanujoča v Ihanu št. 3 pri Domžalah, išče sestro Marijo Humar iz Banjšic št. 14. Pogreša se od 11. italijanske ofenzive. Kdor kaj ve o njej, naj poroča na zgoraj navedeni naslov.

Županstvo št. Andraž, Bilje, Miren, Podgora in Sovodnje poročajo svojim občanarjem, da so župani ogledali svoje občine, ki so v najžalostnejšem stanju, raditga je vrnitev za sedaj nemogoča. Potrpeti treba, da se razmere toliko vpostavijo, da se vračajoči vsaj za prvo silo spravijo pod streho, kajti zima je pred vrati, v naših občinah pa ni hiše, kjer bi se moglo bivati, ako ni porušena, pa je brez oken in vrat. Svetujemo, ostanite na dosedanjih mestih, kjer ste si za zimo več ali manj uredili. Upamo, da nam tozadevne oblasti do zgodnje spomladi vse potrebno pripravijo, da bomo vsaj pod streho, če že ne v hišah, pa vsaj v barakah. Skrbeti bo tudi, da se nenavadna množina podgan pokonča. Vodnjaki so okuženi, cestni in drugi jarki porušeni, stranski greznice razdejane iz katerih se gnojica steka na ceste in v studence. Glede obdelovanja polja naj merodajni faktorji poskrbe, da se čim prej očisti raznih nevarnih izstrelkov, da se pripravi potrebno kmetijsko orodje, živina itd. Šele potem se pozovejo delazmožne osebe, da se vrnejo v domačo vas. Z gotovostjo se pričakuje, da mesca februarja bo mogoča vrnitev, da se obdelajo naša polja. Županstva tudi poskrbe, da starejši letniki črnovojnikov dobe daljše dopuste v svrhu obdelovanja. Želeti bi bilo, da bi naši državni poslanci na licu mesta si ogledali našo porušeno Goriško ter vse potrebno ukrenili, da se zvrši cenitev čimprej po vojni povzročenih škod. Pri cenilni komisiji naj bodo zastopani tudi občinski zaupniki. Na podlagi takih cenitev naj bi se razdeljevala državna podpora v svrhu obnove Goriške. Poslance jugoslovanskega kluba pa vljudo prosimo izdatne pomoči, kajti vse smo žrtvovali domovini na oltar.

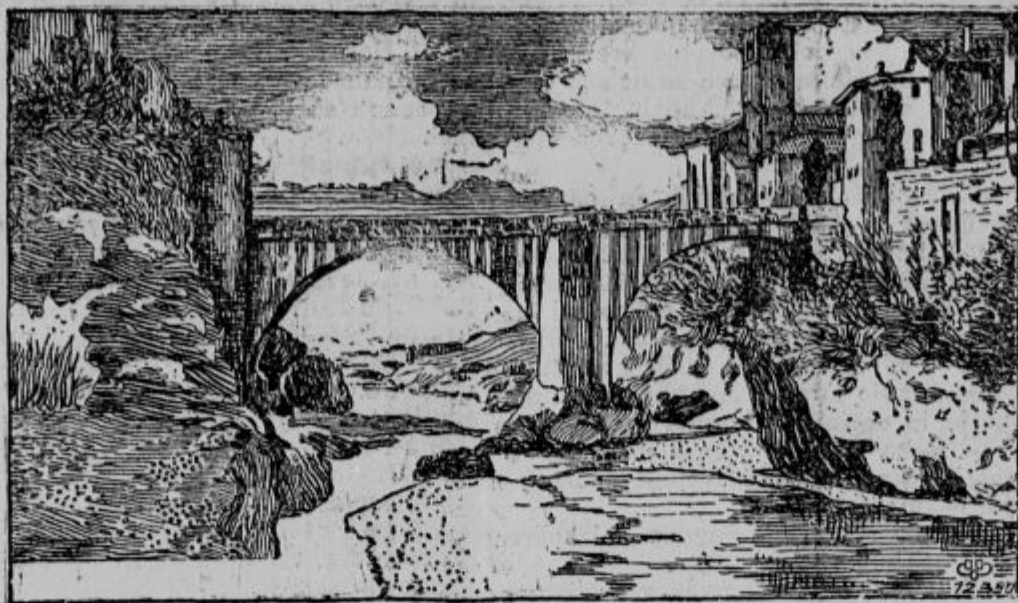
Ljubljanski črnovojniški pešpolk št. 27 na Rumunskem.

Stotnik Hans Pratscher piše v »Tagespost«:

Sredi julija je bil črnovojniški pešpolk št. 27 pod poveljstvom polkovnika Ludovika Pour s svojo divizijo podrejen nekemu nemškemu zboru ter je zasedel postojanko pri Purcelesti, Bancila in Bolotesti, severozapadno od Focsani. Dne 4. avgusta se je začel napad nemških čet severno od Focsani. Polk je dobil povelje, naj 7. avgusta ob 3. uri popoldne poseže v boj. Razbeljen smrtni orkan s te in one strani se je pojoč in sikajoč bočil nad infanterijo, ki je čakala pripravljena na napad. V toči izstrelkov naj bi se izsilil prehod čez Putno in naskokoma osvojil nasprotni strmi breg Putenske doline (1000 do 1400 korakov). Napad nemških čet še ni bil dovolj daleč dospel, ko je jel sovražnik izvajati ogorčene, trdovratne protisunke. Mnogodnevna pripravljenost na juriš resnično ni manj prijemala živcev nego dobro nam znani italijanski bobnajoči ogenj na le napol zanesljiva kritja v kavarnah. Kot odrešitev je tedaj učinkovalo povelje, ki nam je 9. avgusta 1917 končno javilo »Naprej«.

Že je stalo solnce visoko nad obzorjem, ko smo v težkem sovražnem artiljerijskem in minskem ognju zapustili lastne järke in v presledkih 20 korakov med posameznimi strelci na več mestih pregazili Putno. Potem pa v teku proti sovražni postojanki. Iz tal so se pod udarci izstrelkov kakor dreve v gozdu vzdigali stebri vode in prsti. V trdovratni borbi je moral nasprotnik svojo glavno postojanko na strmeh robu Putenske doline izprazniti. A ne za dolgo. Takoj je nastopil s ogromnimi množicami in neverjetno artiljeristično silo k protinapadu. Vrli tretji bataljon (stotnik Nejedly) se je boril več ur s pogumom obupancev. Jarki so prehajali iz rok v roke. V tem neprestanem metežu se je bataljon obdržal z nepopisno žilavostjo in za ceno težkih žrtv od prihoda drugega bataljona (major Laiter). Zopet so vrgli sovražnika in ga potisnili preko Tifisti.

Ob 3. uri popoldne so mogočno zadoneli zvonovi; znamenje za nov rusko-rumunski juriš. Na vse strani izpeljana mreža sovražnih jarkov, z visokim grmovjem zakrite volčje jame in umetno izpeljani podzemeljski jarki so pospeševali nenadnost sovražnih protinapadov od strani in za hrbtom. Da je v takih položajih vsako vrhovno vodstvo izključeno, je ob sebi umljivo. Tu je vse odvisno od prisotnosti duha in sposobnosti podpoveljnikov. In ti so v zvezi s svojim preizkušnim moštvom v teh bojih vršili prava čuda. Čez kupe sovražnih mrličev, ki so jih nakosile naše strojne puške, se je valil val za valom proti našim brambnim postojankam. Ročne granate, mitraljeze, oklopni in revolverski topovi, ki so še pred malo sekundami s čudovito točnostjo govorili svoj tehtno besedo, so utihnili. Samo oglušajoči krik, klici na pomoč, ječanje vsepovsod, tod in tam kak strel iz puške ali iz revolverja, tako se vrši razpaljena borba prsi ob prsih. Telesne minute, ki se ti zde kakor ure, izven navadno v uničujoč brzi ogenj za tiste, ki v pomanjkanju močate vstrajnosti pokažejo pete.

Vražji most v Čedadu.

Nezaslišano krutosti je o priliki teh bojev uganjal sovražnik, in sicer ne Rumuni ali Rusi, marveč Tataři. Saj je res, da so se ti boji z obeh strani vršili z največjim ogorčenjem, z nepopisno zagrizenostjo, da sta vedno znova govorila bajonet in nož ter so bila to prava človeška klanja, vendar kar je počenjal sovražnik z našimi ranjenci, sanitetci in drugimi, ki so mu padli v roke, presega vse meje vojnih grozot.

Do smrti pogumni drugi bataljon, ki je posegel v boj v najkritičnejšem položaju, je s tretjim in prvim bataljonom (stotnik Flaschka), ki se je pozneje pridružil, zmagoval vedno nanovo nastopajoče naloge z junastvom požrtvovalnih, zmagajetovih domovinskih borcev. Borba v Rumuniji, pred vsem 9. avgust 1917, spada med najbolj vroče bojne dneve, kar jih je doživel polk v svojem triletnem bojnem delovanju na vseh avstrijskih frontah. Gore rusko-rumunskih mrličev pokrivajo porušeni največji jarki, ki so jih tu doprinesli ranjenci, Korošci in Štajerci. In uradno poročilo našega generalnega štaba je javljalo: Bojna skupina generalnega maršala pl. Mackensena: Severno od Focsanov so zavezniški čete po ogorčeni borbi in po ponovni obrambi proti težkim rusko-rumunskim protisunkom osvojile severni breg Susite.

Razne novice.

Noblove nagrade. Akademija znanosti je sklenila, da Nobelovih nagrad za fiziko in kemijo za leti 1916 in 1917 ne razdeli.

Prvo zbiranje za ženske poklicne koristi se je vršilo 11. nov. t. l. na Dunaju ob navzočnosti ministra za ljudsko blaginjo dr. Mataja. Prednica strežniške šole grofica Sternberg je govorila o sedanjem in bodočem položaju bolniških strežnic, voditeljica gospodinjstev šol Jožefa Fillunger o stališču gospodinjstev uradnic. O potrebi strokovne organizacije je govorila O. Schwarz, ki je naglašala posebne težave pri organiziranju domačih delavk, služkinj in kmetijskih delavk. O razmerah učiteljic je govorila ravnateljica meščanske šole Marija Schwarz, trgovske nastavljenke je zastopala J. Wagner-Deutsch, akademično žensko društvo pa Marija Hafferl-Bernatzig.

Jubilej dinamostroja. Z odkritjem dinamo-električnega principa je v jeseni leta 1866. Verner Siemens odprl vrata v novo deželo, v deželo neomejene razvojne možnosti. V tej dobi razvoja, nele v tehničnem življenju Vernerja Siemens, ampak tudi v razvoju tehnike, stoji dinamostroj, zelo skromen v svojem početku, a velikanski v svojem pomenu za bodočnost. Z njim je stopila elektrika v vrsto močnih delavnih sil. Toda bilo je treba obilo duševnega dela, da se je dosegel cilj, katerega so videli iznajditelji jasno pred seboj. Pomen dinamostroja za nadaljni razvoj tehnike se da komaj preceniti. Koliko so se že trudili, prenesti delujočo moč, a kako malo — v primeri s tem, kar nam je danes samo ob sebi umevno — je bilo doseženega. V stari tehniki je veljalo že za mojstersko delo, če je eno samo vodno kolo gnalo več strojev. Potem je prišel parni stroj, ki je zatemnil vse ostalo. Gradile so se transmise, občudovale so se naprave, katere so gonile z enega mesta vse stroje cele tovarne. Toda kaj je ves ta napredek v primeri z možnostmi, ki so se pojavile z iznajdbo dinamostroja. V delavnici za zgradbo brzojavov se je porodil dinamo-stroj. Od izbornih mehanikov je dobil svoj prvo obliko, in tedanji graditelji so se začeli komaj privadili, da so smatrali ta »fizikalni aparat« za pravi stroj. Toda s časom je postal elektrotehnik graditelj strojev in obratno, in iz njihovega skupnega dela je izšlo končno to mojstersko delo današnje tehnike. Enega zadnjih dni meseca avgusta 1866. je Verner Siemens naročil svojemu tedanjemu poslovodji Karlu Müllerju, naj zgradi aparat, pri katerem naj se mesto jeklenih magnetov uporab-

lajo z baterijskim tokom polnjeni elektromagneti. Ta aparat je bil v 8 dneh gotov. Takoj so se začeli poskusi. Prvi dinamo-stroj je bil ustvarjen, poskusi so potrdili teorijo, pokazalo se je, »da ostane v stalnih elektromagnetih primerno prirejenega elektromagnetnega stroja vedno dovolj magnetizma, ki polagoma ojačen vsled od njega proizvajanega toka pri obratnem vrtenju zamore presenetljivo učinkovati.« Umevno je, da s temi prvimi poskusi ni bila še teorija dinamostroja v svoji praktični obliki gotova. Le korakoma, po dolgoletnem delu in s pomočjo odličnih sodelavcev je bila ta velikanska naloga polagoma rešena. Z dinamostrojem pa je bilo tako, kakor z drugimi važnimi iznajdbami. Prioritetni boji, ki se pojavljajo tudi še dandanes semintja, so se bili za to tehnično iznajdbo. Verner Siemens sam se je boril za priznanje svoje pravice. Na Angleškem je profesor Wheatstone nekaj tednov potem, ko je Siemens prijavil svojo iznajdbo akademiji znanosti, objavil enako misel, ne da bi bil poznal delo Vernerja Siemens. V seji Royal Society je Vernerjev brat Viljem Siemens predvajal dinamo-električni aparat. Po tem predvajanju je govoril Wheatstone, ki je svoje prodavanje družbi naznanil 14 dni pozneje kakor Siemens, o svojem malem dinamostroju, ki se od Siemensovega bistveno ne razlikuje. Ker pa se je Siemensova objava misli in teoretični dokaz principa preje objavil kakor Wheatstonev in je tekkel že jeseni leta 1866. prvi mali dinamostroj, je, kakor je tudi Verner Siemens sam vedno z največjim poudarkom naglašal, »sistem dinamostroja brezpogojno in izključno nemška iznajdba«.

Nalozljive bolezni v Avstriji. Prški profesor Jaksch je sestavil zanimljivo statistiko nalezljivih bolezni v Avstriji v poslednjih štirih letih, kjer govori o tuberkulozi, legarju, osepnicah, davici, škrlatinki in ošpicah. Za navedenimi boleznimi je umrlo v zadnjih štirih letih v naši državni polovici nič manj nego 6.656.509 ljudi. Od teh na tuberkulozi 3.350.187 oseb ali 55 in 1/4 odstotka, za davico 11 in 1/2 odstotka, za škrlatinko 8 in 1/2 odstotka ter za ošpice 8 odstotkov. Iz navedenega je jasno, da je tuberkuloza najstrašnejša nalezljiva bolezen, ki ugonablja ljudi in oškoduje državo v največji meri in da ošpice niso tako nedolžna bolezen za kakršno jo imajo naše matere. Zanimljive podatke je objavil profesor Jaksch v kolikor se tičejo osepnic. L. 1873. je umrlo za osepnicami 60.000 ljudi, v poznejših letih je padlo število umrlih, in je umrlo l. 1890. le še 6000 oseb z osepnicami, l. 1893. je padlo število za osepnicami umrlih oseb na 2500, l. 1895. na 800, l. 1907. na 90 a l. 1911. je umrlo za osepnicami samo 6 oseb. Svetovna vojska pa je jako pospešila razširjenje osepnic posebnost v Galiciji, v Bukovini in na gorenjem Ogrskem. Šele ko je bilo v Galiciji upeljano stavljenje koz (cepljenje), se je posrečilo to strašno bolezen omejiti. Tudi trebušni legar, ki je bil prejšnja leta jako nevaren gost, se je posrečilo znatno omejiti. Dočim je v letih 1873. do 1889. umrlo slednje leto za to boleznijo 10.000 do 20.000 ljudi, je znašalo število umrlih od l. 1890. do leta 1911. povprečno 3500 na leto; vsekako

še jako veliko število. Higienični in socialni napredek je najboljšo sredstvo proti tej epidemiji. Tam, kjer je dobra pitna voda, kjer imajo kanalizacijo se ne more ta bolezen širiti in preneha sama od sebe, če je preskrbljeno za potrebno prehrano ljudi. Vojska ima tudi v tem oziru mnogo na svoji vesti in če hoče država to bolezen zabraniti, da ne bo zahtevala toliko ljudi v zaledju kakor v zakopih, mora preganjati oderuštvo z živili in skrbeti za prehrano ljudi.

Pridna in poštena

prodajalka

mešane in manufakturne stroke 156e službe v mestu ali pa kje na deželi in sicer najraje s hrano v hiši. Poizve se v trgovini »Žibert« Frešernova ulica.

Kupim dobro posušene, snažne in zdrave

olupke jabolč in hrušek

po 2 K, **prešenine** (katere se morejo tudi vsilberu vremenu na podih i. t. d. sušiti) pa po 80 v kg. Cenjene ponudbe, z navedbo množine in vzorci, se prosijo na trdiko **FRAN Kos, Ljubljana, Sodna ulica 7.**

Kožuhovina

vsake vrste se želi kupiti. Ponudbe pod »KOŽUHOVINA« št. 2960 na upravnishvo »Slovenca«.

klej

se želi kapiti. Ponudbe pod **klej številka 2959** na upravo lista.

Do 1. decembra ali takoj se išče priden, spreten, trezen in skušen

vinogradnik (viničar).

Biti mora ne pod 32letni starosti in ožerjen, in zmožen zraven svojega dela nadzorovati tudi druge vinograde. Daljša spridevala se naj pošiljajo na upravnishvo

Jos. A. Kienreichs

Anzeigenvermittlung, Graz, Sackstr. 6, pod »Tüchtig L 56«.

Naprodaj je večji

štedilnik

za gostilno ali večjo družino.

Poizve se

Kolodvorska ulici 26.

Sukanec

dobavlja naglo in proti nizki proviziji

I. V. Hajdaš,
Bedekovčina (Hrvaška).

Poštena dekla

ki zna tudi nekaj kuhati, se sprejme takoj na deželi ob južni železnici v dobro rodbino proti dobri plači in hrani. Znanje kuhanja ni neobhodno potrebno, ker se lahko tu priučijo. Naslov pove uprava lista pod šte. 2953.

Naprodaj je radi pomanjkanja krme

krava s teletom

Več pove lastnik **Ljubljana, Prule 8.**

Globoko užaloščen javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je umrl včeraj ob pol 9. uri popoldne moj ljubi oče

FRAN STOJEC
nadučitelj v pokoju,

po daljši, mučni bolezni, v 73. letu starosti. Pogreb predragega rajnika bo jutri, v soboto, dne 17. t. m. ob 2. uri popoldne, iz hiše št. 116 v Vrdu na župnijsko pokopališče sv. Pavla na Vrhniki. — Blag mu spomin!

Vrhnika-Vrd, dne 16. listopada 1917.

Josip Stojec, notarski kandidat,

sedaj pri vojakih v andriču pri Gradcu; (črnovoj. okr. poveljstvo št. 3; 2. nadom. stotnija).